

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

This full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/15193>

Please be advised that this information was generated on 2014-11-11 and may be subject to change.

De kinderopvangkloek

In deze tijd, waarin zo langzaamaan door velen wordt ingezien dat de burgers weer eens wat meer zelf de handen uit de mouwen moeten steken en de bureaucratie moet worden beperkt, schijnen anderen het toch niet te kunnen laten de rol van de overheid als zorgzame kloek die haar vleugels over de broze eieren uitspreidt – de burger wordt zo inderdaad een echt zacht ei – nog groter te maken dan zij al is.

door
prof. mr. C. A. J.
M. Kortmann
hoogleraar te
Nijmegen

Daarvan zijn ettelijke voorbeelden te geven, waarvan er hieronder een volgt. Het betreft de gewijzigde motie-Van Es c.s., voorgesteld op 9 maart 1982 tijdens de behandeling van de begroting van het Departement van sociale zaken en werkgelegenheid (Tweede Kamer 1981-1982, 17100, hoofdstuk XV, nr. 41). Ten gerieve van de lezer laat ik de tekst hier volgen:

'De Kamer, gehoord de beraadslaging over het onderdeel Emancipatie; overwegende, dat voorzieningen voor kinderopvang een essentiële voorwaarde vormen voor een herverdeling van het werk binnens- en buitenshuis; van mening dat daarom het stelsel van kinderopvang uitbreiding behoeft en voor grotere groepen toegankelijk dient te zijn; van oordeel dat een algemene (wettelijke) regeling van alle vormen van kinderopvang aanbeveling verdient; verzoekt de regering, uitgaande van de noodzaak tot uitbreiding van het aantal kinderopvangvoorzieningen (sic!, C.K.), te komen tot één wettelijke en financiële regeling voor zoveel mogelijk vormen van kinderopvang, waarbinnen de eisen ten aanzien van opleiding en personeelsformatie worden afgestemd op de verschillende soorten kinderopvang; en gaat over tot de orde van de dag.'

Nauwkeurige lezing van de motie doet je de ogen uitwrijven. Voorzie-

ningen voor kinderopvang een essentiële voorwaarde voor een herverdeling van het werk binnens- en buitenshuis! Dat dergelijke voorzieningen daaraan een bijdrage kunnen leveren lijkt moeilijk te bestrijden, maar een essentiële voorwaarde? De essentiële voorwaarde is veeleer dat de mensen bereid zijn het werk – zo dat al te vinden is – anders te verdelen. De wenselijkheid daarvan laat ik overigens in het midden.

Laten we echter niet vallen onder dergelijke terminologische kwesties, doch de kern van de motie bezien: verlangd wordt een algemene wettelijke regeling van alle vormen van kinderopvang.

Alles in de wet

Daar hoor je van op: alle vormen van kinderopvang moeten wettelijk geregeld worden, zowel qua soort als qua financiering alsook qua opleiding en personeelsformatie van de kinderopvang. Je ziet het al voor je: opvang van kinderen (wanneer ben je nog een kind?) voor, tussen en na school, opvang voor diegenen die 's avonds, 's nachts of 's morgens vroeg werken, opvang in bedrijven, departementen, provinciale griffies, gemeentesecretarieën, universiteiten, opvang tijdens sportwedstrijden, kerkelijke bijeenkomsten, concerten, toneelstukken, stakingsacties, vakanties. Opvang met en zonder verstrekking van maaltijden en/of onderwijs, 'openbare' opvang en 'bijzondere' (confessionele) opvang, gecentraliseerde en gedecentraliseerde opvang, gratis opvang en betaalde opvang. En dan de eisen te stellen aan de lokalen en gebouwen waar opgevangen wordt: kubieke en vierkante meters, brandveiligheid, sanitaire voorzieningen, soort en kwaliteit van het speelgoed, enz., enz.

Maar daarbij blijft het niet: de opvangs moeten natuurlijk van genoegzame kwaliteit zijn en in voldoende kwantiteit aanwezig, dit alles afgestemd op de verschillende soorten kinderopvang: twee hoog opgeleiden per vier op te vangen lastige pubers; één middelbaar opgeleide per vijftien op te vangen gemakkelijke kleuters; speciale opvangs voor kinderen van minderheidsgroeperingen; één begeleidingspsycholoog voor het rayonteam van opvangs; evenzo veel geestelijke leidlieden als er denominaties zijn en, niet te

vergeten, een x aantal inspecteurs voor het kinderopvangwezen.

Emancipatie?

En als die algemene wettelijke regeling voor alle vormen van kinderopvang er dan eenmaal is, blijken er ouders te zijn die (bij nader inzien) van oordeel zijn dat als gezinnen wat minder verdienen en wat minder binnens- en buitenshuis werk verdelen, te prefereren is boven een situatie waarin hun kinderen van 's morgens vroeg tot 's avonds laat aan de zorg van hooggekwalificeerde, psychologisch en pedagogisch onberispelijke (semi-)overheidsdienaren zijn toevertrouwd. Dan blijken er mensen te zijn die er niets voor voelen om financiële offers te brengen ter wille van diegenen die onder het mom van herverdeling van werk gewoon meer wensen te verdienen en daarom hun kinderen tijdens de werkuren aan de, natuurlijk zeer goedkope, zorg van de (semi-)overheid toevertrouwen.

Dan blijken er ouders te zijn die ook (en vooral) zonder binding aan allerlei voorschriften en zonder financiële overheidssteun kinderen van anderen willen verzorgen. Zo zitten dan de professionele kinderopvangs na enige jaren zonder werk (buitenshuis), staan de opvanglokalen leeg en is er veel geld weggegooid.

Emancipatie is mooi. Maar is emancipatie niet pas echt emancipatie zonder moeder de kloek, die haar vleugels toch al zo wijd uitspreidt en overal met haar snavel tussen zit? ■